

EIR 2019:

Selectie van de belangrijkste feiten over de stand van de uitvoering van de milieuwetgeving in Europa

DEFINITIE, DOELSTELLINGEN EN VOORDELEN VAN EIR

- De Evaluatie uitvoering milieubeleid (EIR) heeft tot doel de uitvoering op het gebied van het milieubeleid en de milieuwetgeving van de EU te verbeteren door het in kaart brengen van de oorzaken van hiaten in de uitvoering en het aanpakken van de systemische belemmeringen voor de integratie van milieuoverwegingen in alle beleidssectoren. Het brengt de belangrijkste uitdagingen voor elke lidstaat in kaart, evenals de bestaande goede werkwijzen.
- Wanneer gemeenschappelijk overeengekomen regels niet naar behoren worden uitgevoerd, kan de Commissie juridische stappen ondernemen en heeft zij vaak geen andere keuze. Om de kansen op een betere en tijdige uitvoering te verbeteren (inbreuken op de EU-wetgeving worden namelijk pas gecorrigeerd nadat overtredingen hebben plaatsgevonden), kwam de Commissie echter met de Evaluatie uitvoering milieubeleid, om de EU-landen in staat te stellen zo snel mogelijk op maat gemaakte oplossingen te vinden.
- De uitvoering van het milieubeleid en de milieuwetgeving van de EU is essentieel voor een gezond milieu en kan nieuwe kansen voor economische ontwikkeling en groene groei creëren.
- In een nieuw onderzoek wordt geschat dat de totale kosten voor de samenleving wat betreft de huidige hiaten in de uitvoering van de milieuwetgeving ongeveer 55 miljard euro per jaar bedragen
- De Commissie heeft zich ertoe verbonden de lidstaten te ondersteunen bij de verbetering van de uitvoering van de milieuwetgeving, bijvoorbeeld door middel van het peer-to-peerinstrument en bilaterale dialogen. Het succes van deze instrumenten vereist een actieve betrokkenheid van de regionale en lokale autoriteiten en andere belanghebbenden.

CIRCULAIRE ECONOMIE

- In 2015 heeft de Europese Commissie een ambitieus actieplan voor de circulaire economie goedgekeurd, dat maatregelen omvat die de overgang van Europa naar een circulaire economie helpen stimuleren, het mondiale concurrentievermogen zullen stimuleren, duurzame economische groei zullen bevorderen en nieuwe banen zullen scheppen.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

- Het EU-actieplan voor de circulaire economie omvat een concreet en ambitieus actieprogramma met maatregelen voor de gehele cyclus: van productie en consumptie tot afvalbeheer en de markt voor secundaire grondstoffen en een herzien wetsvoorstel over afval. In de bijlage bij het actieplan is het tijdschema voor de voltooiing van de acties opgenomen. De voorgestelde acties zullen bijdragen aan het "sluiten van de kringloop" van productlevenscycli door meer recycling en hergebruik, en zullen zowel voor het milieu als voor de economie voordelen opleveren.
- Hoewel het EU-beleidskader voor circulaire economie is versterkt, is er op verschillende gebieden, waaronder afval, nog ruimte voor verbetering in de uitvoering.
- Wat afval betreft, is de recyclingdoelstelling van 50% van het stedelijk afval tegen 2020 door vijf EU-lidstaten gehaald, terwijl verscheidene andere lidstaten het risico lopen deze doelstelling te missen.
- Afvalpreventie blijft een belangrijke uitdaging: de gemiddelde productie van huishoudelijk afval in de EU is sinds 2014 gestegen.

KLIMAATVERANDERING

- De klimaatwetgeving van de EU heeft tot doel bij te dragen tot een klimaatbestendiger Europa door een betere paraatheid en een groter vermogen om te reageren op de gevolgen van de klimaatverandering op lokaal, regionaal, nationaal en EU-niveau.
- Over het geheel genomen wordt de klimaatwetgeving in de hele EU goed uitgevoerd, hoewel de inspanningen in elke lidstaat en op EU-niveau moeten worden geïntensiveerd om schade als gevolg van klimaatverandering te voorkomen en/of tot een minimum te beperken.
- Volledige uitvoering van de EU-klimaatwetgeving zou de uitstoot in de EU tegen 2030 met ongeveer 45% verminderen (ten opzichte van 1990).

BESCHERMING VAN NATUUR EN BIODIVERSITEIT

- De EU heeft de 2020-doelstelling van het VN-verdrag inzake biologische diversiteit van 10% van de kust- en zeegebieden die onder beschermde gebieden vallen, reeds bereikt. Op het land is het Natura 2000-netwerk verder uitgebreid tot 18% van de terrestrische gebieden. Ondanks deze vooruitgang moeten de meeste lidstaten hun inspanningen voor de voltooiing en het goede beheer van het Natura 2000-netwerk versnellen.
- De achteruitgang van de biodiversiteit in de EU duurt voort, ook al is er op lokaal niveau enige vooruitgang geboekt. De aanzienlijke hiaten in de prestaties van de lidstaten op het gebied van uitvoering, handhaving, financiering en beleidsintegratie

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13-17 MAY 2019**

zijn van invloed op de inspanningen om de Europese ecosystemen te beschermen tegen druk, zoals ongeschikte landbouwpraktijken, stedelijke wildgroei of de verspreiding van invasieve, uitheemse soorten.

DE GEZONDHEID VAN DE BURGERS EN DE LEVENSKWALITEIT

Luchtkwaliteit/geluid

- Hoewel de luchtkwaliteit in Europa de afgelopen decennia is verbeterd, moeten de meeste lidstaten de vermindering van de uitstoot, met name door vervoer en landbouw, versnellen en een schonere energieproductie bevorderen.
- Sinds 2017 voeren de lidstaten en de Commissie een serie dialogen over luchtkwaliteit. Eind 2018 waren zes "schone-luchtdialogen" georganiseerd om specifieke uitdagingen aan te pakken in Tsjechië, Hongarije, Ierland, Luxemburg, Slowakije en Spanje.

Industriële emissies

- De Richtlijn Industriële Emissies heeft tot doel een hoog beschermingsniveau van de menselijke gezondheid en het milieu te waarborgen en tegelijkertijd de innovatie en het concurrentievermogen te bevorderen. Er worden veel baanbrekende technologieën ingezet die bijdragen tot een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van verontreinigende stoffen, maar er blijven uitdagingen bestaan. In elf lidstaten zijn de industriële emissies in de energiesector de belangrijkste bronnen van lucht- en/of waterverontreiniging, terwijl in zeven landen het grootste deel van de uitstoot afkomstig is van de pluimvee- en varkenssector, en voor twee landen zijn dat ijzer- en staalfabrieken. Emissies van afvalverwerkingsactiviteiten blijven in drie lidstaten een bron van zorg.

Water

- Hoewel een aantal lidstaten goede maatregelen heeft getroffen, moet er nog veel worden gedaan om de doelstellingen van de EU-waterwetgeving volledig te realiseren, onder meer op het gebied van stedelijk afvalwater, overstromingen of stroomgebiedbeheer. Meer investeringen, ook uit EU-fondsen, zullen essentieel zijn om de doelstellingen te verwekelijken.

Chemische stoffen

- Het milieuhygiënisch verantwoord beheer en het veilig gebruik van chemische stoffen staan centraal in de chemische wetgeving van de EU. De lidstaten versterken hun samenwerking om de wetgeving te handhaven.

GROENE BELASTINGHEFFING, GROENE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN MILIEUFINANCIERING

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

- Financiële stimulansen en economische instrumenten, waaronder de geleidelijke afschaffing van subsidies die schadelijk zijn voor het milieu, vormen een doeltreffende en efficiënte manier om de milieudoelstellingen te verwezenlijken.
- = In verschillende lidstaten is de belangrijkste uitdaging voor de financiering van het milieu om ervoor te zorgen dat deze op een adequaat niveau blijft. In andere lidstaten is er een probleem met het effectieve gebruik van EU-middelen, soms als gevolg van onvoldoende capaciteit van de overheden.
- Specifieke financiering is vaak nodig om de milieudoelstellingen te bereiken - binnen de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESI-fondsen) vormt "milieubescherming en efficiënt gebruik van hulpbronnen" de hoogste toewijzing in de periode 2014-2020 in twaalf lidstaten.

BESTUUR/MILIEU-INTEGRATIE

- In verschillende lidstaten zijn de milieuthoriteiten onderbezet en dit gebrek aan capaciteit en middelen is van invloed op hun vermogen tot uitvoering en handhaving.
- De lidstaten kunnen hun algemene milieubeheer verder verbeteren. Dit omvat transparantie, toegang tot informatie of de garantie dat ngo's juridische stappen kunnen ondernemen op milieugebied. Het omvat ook de verbetering van de middelen en de capaciteit van de verschillende bestuursniveaus om de milieuwetgeving effectief te handhaven en uit te voeren.
- Een betere integratie van milieuoverwegingen kan worden bereikt als bij het opstellen en uitvoeren van ander overheidsbeleid, zoals voor energie, vervoer en landbouw, rekening wordt gehouden met milieuoverwegingen.
- De TAIEX-EIR PEER 2 PEER is een instrument om van collega's te leren. Het bevordert de verbetering van de milieu-implementatie door de milieu instanties.
- Uitwisselingen van TAIEX-EIR PEER 2 PEER-deskundigen kunnen betrekking hebben op alle kwesties die in de landenrapporten van het EIR aan de orde komen: bijvoorbeeld circulaire economie en afvalbeheer, natuurbescherming, biodiversiteit, groene infrastructuur en bodembescherming, verbetering van de lucht- en waterkwaliteit en van het waterbeheer, duurzame stedelijke ontwikkeling. Zij kunnen ook gemeenschappelijke onderliggende oorzaken van hiaten in de uitvoering aanpakken, zoals bestuurlijke capaciteit, vaardigheden, coördinatiemechanismen, toegang tot rechtsmiddelen, milieuaansprakelijkheid, nalevingsgarantie, alsmede rapportage en uitwisseling van milieu-informatie of andere aspecten van milieubeheer.
- Het hulpmiddel TAIEX-EIR PEER 2 PEER is in 2018 met succes van start gegaan. Alle lidstaten waren bij ten minste één evenement betrokken en meer dan 50% van de evenementen waren workshops in meerdere landen.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13-17 MAY 2019**

In 2018 werden 19 projecten uitgevoerd. De meeste P2P-projecten tot nu toe hebben betrekking op circulaire economie, afval en lucht.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

#EUGreenWeek
13-17 MAY 2019